

«Потреба ЗСУ – 100 тралів на місяць» — СОО Метінвесту Олександр Мироненко про можливості збільшення виробництва мінних тралів для танків, відгуки військових та навчальні центри для саперів

Операційний директор Метінвесту Олександр Мироненко в студії «Прямого» телеканалу детально розповів про виробництво Групою мінних тралів для танків, потреби українського війська, навчання саперів та особливості розмінування територій.

— Метінвест робить надважливу справу — займається розмінуванням нашої території. Адже в нас одна з найбільш замінованих країн цілого світу, і потрібно що проблему вирішувати зараз. Почнімо з тралів, які ви самостійно почали виробляти. Чому так сталося, що раніше їх ніхто не виробляв, що в нас були трали тільки радянського зразка?

— Ми дуже тісно спілкуємося з військовими з початку війни й постійно намагаємося оперативного реагувати на їхні потреби. І коли почалася підготовка до контрнаступу, всі прекрасно розуміли, які обсяги мінування зробив ворог на нашій території. Це багатокілометрові поля, заміновані переважно протитанковими мінами ТМ-62. І для того, щоб їх проходити, потрібні ті чи інші засоби безпосередньо на техніці. Один із таких зразків, найбільше поширених і в Радянському Союзі, який найбільше підходить до танків радянського зразка Т-64 та Т-72, що використовує українська армія, це аналог мінного трала КМТ-7. На жаль, його виробництво в країні було припинено, і певний час цей трал не вироблявся. На залишках були декілька десятків подібних тралів.

Коли військові розпочали наступальні дії, дуже важко було перетинати ці мінні поля й дуже повільно вони могли просуватися, щоб зберегти техніку. І вони звернулися до нас із проханням подивитися на трофейні зразки, які вони познімали з підбитих російських танків, тому що росіяни теж використовують подібні катки. Ми поїхали, подивилися, зробили креслення й розробили тестові зразки цих тралів. А після цього почали випробування разом із військовими, щоб впевнитися, що конструкція надійна й витримає кількість підривів, необхідних за нормативною документацією.

— Які території можна розмінувати такими мінними тралами?

— Трали зараз використовуються на багатьох напрямках. Ми передали до війська вісім одиниць, і вони вже працюють. Іще два трали очікують, поки їх заберуть військові, та п'ять — у процесі виробництва. Думаю, що до кінця місяця ми їх теж завершимо й будемо передавати. Головне, що ці трали мають витримувати певну кількість підривів. Трал може проїхати тими ділянками місцевості, що й танк, тому що він штовхає трал перед собою. І якщо десь є ризик застрягнути, або трал виходить з ладу, його можна швидко відкинути й евакуювати танк. Якихось певних обмежень у них немає.

— **Добре, з територіями розібралися. Які міни ними можна підірвати?**

— Переважно це протитанкові міни. Ну і, звичайно, на трали реагують і протипіхотні міни. Вони не завдають тралам жодної шкоди, а от протитанкова міна ТМ-62 досить потужна. Один трал витримує десь до восьми підривів саме протитанкової міни ТМ-62.

— **Перед тим, як вести трали в експлуатацію, вони мають пройти певні тести, оскільки мова йде про життя і здоров'я наших захисників. Як виглядало тестування тралів? І що в цьому випадку було найважчим?**

— Найважчим було їх правильно розробити, витримати всі розміри та виробити катки. Найважчі у виробництві саме катки, які безпосередньо контактують з міною. Вони повинні мати певну твердість і витримувати підриви.

Якщо говорити про випробування, то ми зробили тестовий зразок, приїхали на полігон до Національної гвардії України й закріпили трал на танку. І після цього танкісти поїхали на зроблене власноруч мінне поле й підірвали трал на мінах. І ми разом із комісією та військом фіксували результати.

Наші перші зразки витримували 3-4 підриви, а катки мали пошкодження, і їх треба було ремонтувати. Після цього ми вдосконалили катки. Останні наші зразки, які зараз передаємо до війська, витримують вісім і більше підривів, після чого трал потрібно витягнути й замінити каток. Сама рама досить міцна і не зазнає якихось великих ушкоджень, її можна пошкодити лише механічно. Наприклад, якщо танк протаранить якусь річ або зіштовхнеться з землею, її можна погнути. А от найбільше ушкоджується саме каток, тому що під ним відбувається детонація мін.

— **Як військові сприйняли ці трали? І чи можна говорити, куди зараз вони постачаються?**

— Це переважно Запорізький і Донецький напрямки. Я не називатиму конкретних бригад або військових підрозділів, яким ми все це передавали. Що стосується військових, тут можна виокремити дві думки. Перше — це командування, яке було задоволене результатами після випробування останніх зразків. А друге — це танкісти, які їхали в танку та підірвалися на цих мінах 8, 10, 16 разів.

— **Ви розпочали виготовлення експериментальних зразків влітку цього року. Чії експертизи вам були потрібні для цього серійного виробництва?**

— Ми скористалися власною експертизою. Ми маємо потужні проєктні бюро, досить сильну команду проєктантів, яка розробила дуже багато речей для нашого цивільного виробництва. Вона постійно вдосконалює виробництво й вже досить плідно працює разом із військовими за всіма потрібними їм напрямками.

Зараз ми ще йдемо шляхом підтвердження якості наших тралів з боку Міністерства оборони, щоб впевнитися, що до них немає жодних питань. У військових, які безпосередньо використовують трали, лише позитивні відгуки, тому що якість досить висока.

Крім того, ми й обслуговуємо ці трали: якщо вони дістають пошкодження, забираємо, ремонтуємо, встановлюємо нові катки, й відновлене обладнання віддаємо назад військовим. Також зараз спільно з кількома бригадами ми розглядаємо можливість ремонту старих радянських зразків, бо вони теж виходять з ладу й пошкоджуються. Існує дефіцит саме протимінних катків, що підірваються. Ми налагодили серійне виробництво, тому що це, так би мовити, витратний матеріал. І разом із тралом ми передаємо ще декілька комплектів цих катків, щоб можна було дуже швидко в польових умовах виконати ремонт і продовжувати.

— **Цікаво, як вони працюють на практиці? Скільки разів танк із цим тралом має пройтись умовним полем, щоб воно стало безпечним для подальшого проходження військ?**

— Це залежить від типу мінування та довжини мінного поля. Вона може сягати кілометра: 2-3 метри — це ширина мінного поля, а міни розташовуються через 4-5 метрів одна від одної. До того ж росіяни теж вдосконалюють свої засоби мінування. Вони можуть робити так звані бутерброди, коли одна міна кладеться на іншу, й виконується подвійний підрив. Можуть бути різні конфігурації встановлення мін, щоб збільшити підривну потужність та більше ушкодити танк.

Вісім підривів знадобиться, якщо міни розташовані через 4 метри одна від одної, це близько 40-50 метрів. Мінний трал розташований прямо навпроти гусені, він захищає танк і гусень від ушкоджень. Отже, танк проходить мінне поле, і якщо є якісь критичні ушкодження, він може повернутися назад, тоді заходить інший танк і продовжує цей маршрут. Якщо ушкоджень немає, то танк продовжує рухатися. Якщо, наприклад, трал дістав критичні ушкодження, то є такі швидкоскиди, дуже важливі на полі бою: трал швидко відкидається від танку, й танк може евакуюватися.

Процес розмінування нешвидкий і важкий. І дуже важливо, щоб була можливість швидко від'єднувати цей трал від танку. Танкісти, з якими ми спілкуємося, кажуть, що коли на мінному полі з'являється танк із мінним тралом, у нього починає летіти все, що тільки можливо. Щоб вивести його з ладу, щоб він не проводив розмінування і не давав можливості піхоті наблизитися до ворожих позицій.

— **Розкажіть про потужність виробництва цих тралів. Яку кількість ви можете зараз виготовляти?**

— Зараз, без розширення виробництва, ми виготовляємо п'ять тралів на місяць і безплатно передаємо їх до війська. Можливості збільшити потужності є, але ми маємо дуже велику проблему — це люди. Зараз у нас недостатньо спеціалістів, які можуть сприяти збільшенню обсягів виробництва, наприклад, до 10, 15, 20 мінних тралів. Адже не треба забувати, ми маємо основне виробництво, яке треба забезпечувати, і є такі військові речі, які ми робимо на волонтерській основі. І ми зараз працюємо разом із Міністерством оборони, щоб створити сприятливі умови й мати змогу набирати більше персоналу й збільшувати обсяг виробництва. Взагалі потреба, про яку говорять військові, — це понад 100 тралів на місяць. Це та потреба, яку потрібно задовольняти.

— **Окрім виробництва тралів, ви також відкрили протимінний центр на Чернігівщині, де навчатимуть саперів. Розкажіть, будь ласка, що це за центр? Що за навчання, скільки воно триватиме?**

— Взагалі ми фінансуємо декілька навчальних центрів у Дніпропетровській області та на Чернігівщині. Це центри, де готують професійних саперів. І тривалість навчання може становити від трьох до шести місяців для фахівців, яких готують для проведення розмінування, а потім вони переходять в бойові частини та виконують розмінування.

Центр буде функціонувати стільки, скільки потрібно. Це стаціонарні споруди, як школа чи університет, і люди там навчаються постійно. Для нас це дуже важливо: лише в центр на Чернігівщині ми інвестували 9,5 млн грн. Дуже багато коштів ми вклали в ще два навчальні центри на Дніпропетровщині, щоб готувати фахівців, які теж будуть проводити розмінування і допомагати нашому війську просуватися.

— **Пане Олександр, що треба Україні загалом, щоб якомога більше пришвидшити процес розмінування? Можливо, чогось не вистачає? Які процеси потрібно пришвидшувати? І, зрештою, скільки тралів для цього потрібно?**

— Є окреме питання розмінування вже звільнених територій, і там це можна робити більше стаціонарним способом. Для цього є інші засоби розмінування. Його можуть проводити люди з металощукачами й усіма іншими речами. І якісь стаціонарні трали, які можна причепити до трактора. Ми вже бачили багато українських розробок, де трактор без водія їде собі та розмінує поле.

Друге — це військова історія, адже дуже багато типів техніки зараз надходить до українського війська. І проблема в тому, що радянські трали підходять лише до радянських танків Т-64 і Т-72. Ще одна проблема полягає в тому, що танки Т-72, які надає нам Європа, не мають стаціонарних кріплень для встановлення цих мінних тралів. І ми зараз із кількома інститутами розробляємо технологію, як їх туди встановлювати — приварювати ці місця, щоб ми могли монтувати трали. Наприклад, у НАТО є окремі машини з розмінування, і ці катки не чіпляються на танк. І також дуже багато заходить європейської техніки, яка має окремі мінні трали різної конструкції. Коли ми спілкуємося з військовими, ми просто кажемо: дайте нам креслення. У принципі ми можемо зробити будь-який зразок на той чи інший танк, але нам потрібен час і люди. Це все, що потрібно, щоб нарощувати обсяги виробництва мінних тралів.

1

"Прямий" телеканал

<https://metinvestholding.com/ua/media/news/potreba-zsu-100-traliv-na-msyaci-soo-metnvestu-oleksandr-mironenko-pro-mozhlivost-zbljshennya-virobnictva-mnnih-traliv-dlya-tankiv-vdguki-vijskovich-ta-navchalni-centri-dlya-saperv>